

digne considerant et semper deentes actus
eius virtutis exposuit puram rationem de il-
lo custodiens ab omni que fortuita re ab ali-
is turpitudine fabularum. licet ex longitudi-
ne temporum et etate vetustiore potuisset
multa signitorum fallaciam habere licen-
tiam. sicut enim ante annos duos duo milia
in qua longitudine seculi neque ipsorum deorum
generationes poeta nisi forte homini actus
aut leges dicere presupserit. Integratatem
videlicet eorum qui a me conscripti sunt
procedens sermo ordine proprio deducatur.
Hoc enim me factum in isto negocio propo-
sui ut nihil adyiciat nec item pretinuit
tamen. Quia vero pene omnia ex moysaeos
legislatoris sapientia apud nos pendere
noscitur nam mihi est de illo pauca
predicere ne qui legentium querat cur
noster sermo studium descriptionis de dictis ^{habendo}
et factis in tantâ nature ratione proesse
rit. Sciendo itaque quoniam legislator ille
omni rerum necessariis uidicauit ut quasque
sua vita bene gubernatur et legem quasque
alijs positur. dei primus debet considerare naturam opera quae eius mente con-
templaretur et eius exemplum imitaretur
et quatuor virtus esset hinc sequentia.
Neque enim vel ipsi legislator fuit suffi-
cientis res dum in ipsius explanatione defi-
nitum nec cuius conceptum se pro causa vir-
tutis aliquis proficit evictus erit nisi pre
omnibus doctrantur quia pater omnium
et dominus deus existens et uniuersa respira-
ens sequitur se vitam felicissimam
preferat. a virtute vero dignitatem max-
imis calamitatibus subdit. Hoc ergo
docere desiderans moyses suos quies ac
probos legis constitutionem non a iure
comum nec a propriis placitis iechoauit
sed ad deum et mundi fabricam eorum eriges-
metes et persuadens quoniam creaturam ter-
renarum opus dei principiis homines
sumus. dum habuissent eos iam ad pietatem
obedientes de rebus reliquis eis fatigare
persuasit. Alij namque legislatores fa-
bulas sequentes humanorum delictorum
fusionem potius in deos suos sacri
lego sermone verterunt et multa ma-
lignis peccandi licentiam prebuerunt
Noster vero legislator summae otutie
deum habere primitans insidit hominibus
eum peripari. et eos quod taliter non saperet
neque crederent iussit inaudibiliter cas-

tigari. Sed omni hoc igitur argumentum
facere examinatione lecturos exoro.
Sic enim considerantibus nihil uratio
nabile dictum nihil ad maiestatem
dei atque clementiam videtur incongruum.
Cuncta namque arta naturae rerum affec-
tionis condonata habere noscunt. alia quod
dem aperto et simplici modo legislatore
tangente alia vero eis sua honestate
allegoria proferente. Quaecumque autem
clare dicit proderat hec manifeste de-
clarauit. Volentibus autem etiam cau-
tas rerum singulas considerare. contemplatio
multa nimis et valde philosophia
reputatur. Qd ergo nunc quidem dicere
si suppono sed cum nobis tempore prebe-
te post hoc opus tentabo conscribere.
Conquerar autem ad rerum narrationem
remisens primus eorum que de mundo
de fabrica moyses dixit. Hec autem
in sacris libris compendiata scripta.

finis prologi

Incepit epistola prima libri antiquitatis

Qonstitutio mundi et ordo elementorum. La. I.
De genere adam et x. La. II.
gnationibus usque ad diluvium. La. III.
Quicadmodum diluvium factum sit. et La. IV.
quomodo noe liberatus in archa cum La. V.
cognatis habitauerit in terra sinuosa. La. VI.
Remadmodum ab eius filiis tur- La. VII.
ris edificata sit ad muriam dei La. VIII.
et quomodo voces voces eorum

mutate sit. et loca in quo hoc fuit est vo-
tata sit babylon. Capitulum m.

Quoniam singule gētes a suis habitatibz
appellate sūnt. vi.

Quoniam abrahā p̄ m̄ egressa de terra cal-
deor possedit regnōz q̄ tēchananea. nūc
p̄ iudea vōt. Capitulum v.

Qdū famē chananea p̄phēdissē
et libabit ubi alioq̄. Morati illuc iter
reissa ē. Capitulum v.

Quoniam viti p̄ sodomitā dū adiſagob
assimilā dīmītasset. Capitulum x.

Quo abrahā cōi assinor pugnās
vici et sodomitā captiuos eripiuit et
p̄dū quā tulerāt libāuit. x.

Quoniam gentē sodomitā q̄ valde deli-
querat dū māth cultū. Capitulum v.

De h̄yphnāhel abrahe filio et arabis
qui de egnātiae dñndērāt. vii.

De p̄saac legittimō si abrahe. viii.

Desara vrore abrahe q̄ q̄l fuit co-
te queratio. viii.

Quoniam de cethurn exabhe p̄plexbz ges
magoditāq̄ sit ortū. vi.

De filiis p̄saac esau et iacob et de
natūtate eorū et iulsaade. vii.

Defuga iacob i mesopotamia ap̄p̄
timorē fr̄is. et q̄admodū ibi durit
vixores. et nū x̄ filios ḡnāssi ad chana-
neā deniū remeauit. Capitulum xv.

Quoniam p̄saac defūctus sit et sa-
pulta i hebiron. xviii.

Expliūt Capitula.

Incepit liber pma antiquitatis Iose-
phi historiographi.

Decratione dei et tēt et de opibz sex diez
et requie diei septimi. Capitulum pma.

atē erant

Ter p̄fēnt dū re-
lū et tā. Idū t̄
mād aspectū nō
veniet. et p̄fūdīt
actenebris celāet.
et sp̄s dei desup
portaret dū lūmē
fici missit. & fū
p̄sidans oēz mate-
riā separavit lumen
et tebras. Atalē
quidē rei nomē t̄posuit noctē. aliud
vō vocavit dīe. vespe et mane ap-
pellas mītū lucis et requie.

Et is q̄dem ē pma dies. Mōysēs at
cū bñū dīxit. & lic̄ sufficiā rāz huī
rei nē dīcē. tñ q̄ pollūtū sū iōz can-
sū singlāt seorsū trādē ad id p̄sēt
huī rei mīptātōz me nētū ē differe-

Nosther sīdā die celū s̄rōs collo-
rānt. illudq̄ ab alīs distingueb̄ ī s̄f̄
ip̄o istūtū ē p̄ceptit. & ei crīstollū
cūtūfigēs hūndū cū et plūuialē adu-
ltūtē que fit ex p̄bribz tēt congue
fabritūtē est. **G**eraa vō die statu-
it terā. tēt cā mare diffundeb̄. & p̄a
vō die repētē vñē herba et sennia de tē-
ta st̄orta. **Q**uarta ēt die ornauit
celū sole et luna. alīs p̄s̄r̄denibz: mo-
tus eis t̄bues et cūs. q̄b̄ horay disti-
tione apte designarent. **Q**uāta
vō die alīa natūtla et volatilia.
alia q̄dē m̄. p̄fido. alia vō t̄aerecon-
stitut. copulāt ea ad cōtōne atq̄ per
mīxtōne tāsobolis p̄futurē: et vt eorū
natā m̄tūplūtā potuissēt acēsē.

Sexta vō die erant quadripedū
genē. masculū facēt et feminā. t̄qua
eāā hōīn ē finēt. Ita ergo mūdū nūc
tis sex diebz. et oīā quēsūt tā mōysēs ī oī
ait. **S**eptēmō die dēn ab opibz ma-
nuū suāt reāēisse dīcēt. Vñ et nos
eadie laboribz p̄p̄nū vacare dīmosūnū:
cū sabbatū appellātēs. qd nomē reā
en hebīca līguā significat. **P**ro septēmō
vō die. repēt de hōīs nā mōysēs reddē
ratioz: ita dīcēt. **S**ixxit dū hoīez pul-
nētē de tā sumēt et ī cū sp̄m ī p̄p̄nū
nit et aīaz. **H**ic at hō: adā vōtā ē.
Og nomē hebraica līguā significat
rubēz. qm̄ sp̄sa rubēa tā factus ē.
Talē est ei vñgo tellā et vera. p̄senta
uit at dū alīa ade finētē. feīnā
masculibz demōstrāt: et hīs nōtā ī